

POLONIA KAUKASKA

Выпуск 1 (9)

Зима 1998

ЕЖЕКВАРТАЛЬНАЯ ГАЗЕТА СОЮЗА ПОЛЯКОВ НА КМВ

Хроника

***

Между Администрацией Филармонии на Кавказских Минеральных Водах и приходом Храма Преображения Господня в Пятигорске заключен договор о передаче части храма приходу. Этому предшествовало принятие целого ряда документов: Приказ Министра Культуры РФ №849 от 15 декабря 1995 г.; Распоряжение Госкомимущества РФ №56/827-Р от 16 июля 1996 г.; Распоряжение Комитета по управлению Государственным имуществом Ставропольского края №455 от 15 сентября 1997 г.

Это большая радость для прихожан, являющихся членами Союза Поляков на КМВ — наконец-то возвращен храм, построенный в 1844 году их предками. Теперь прихожане могут посещать уроки закона божьего, а также разных языков, имеют право и возможность духовного общения в своем храме.

***

В канун Дня Независимости Польши, 10 ноября, руководство Союза Поляков на КМВ и католический приход Храма Преображения Господня в Пятигорске с одной стороны и ректорат Пятигорского государственного лингвистического университета — с другой обратились совместно в посольство Республики Польша в Москве с просьбой об оказании помощи в деле организации в ПГЛУ отделения польского языка. В ответ на эту просьбу посольством Польши выделена учебная литература. Совместное письмо направлено в Министерство Народного Образования Польши для установления связей с одним из университетов Польши.

***

Lucyna Krzemieniecka

Święty Mikołaj

Czy wierzycie w Mikołaja Dzieci?
Ja tam wierzę. W noc grudniową, właśnie
kiedy gwiazdy świecą jak najjaśniej,
idzie z nieba do Was dobry Święty.
Idzie niebem tak, jakby przez las
pełen chmurkę, obłoków i gwiazd,
pełen szumów i śpiewów anielskich.
Idzie Święty, serce mu się weseli,
bowiem w worze pękatom Świętego
nie zabraknie dla dzieci niczego.
Jest i lalka, co oczy zamyka,
rękawice dla Wicka sieroty

i grająca mała harmonijka,
ciepły szalik dla Zoci na sloty.
Trochę baśni, szczypta gwiazd i
nieba,
co się zawieruszyła do wora.
Czy już serca Wam biją gorąco?
Drzwi otwórzcie Świętemu, już
pora!

Irena Paczoska

Święty Mikołaj

Święty Mikołaj siwy staruszek
Co rok przychodzi do dzieci,
Schodzi tak cicho, prościutko z
nieba
Nim pierwsza gwiazda zaświeci.
Ma wór na plecach, gruby kij w
ręku

A w worze co za bogactwa!

Lalki i piłki, książki i łyżwz
Dla swego małego bractwa.

Święty Mikołaj zna wszystkie
dzieci,

Przed nim się nic nie ukryje

Wie, które grzeczne, które
posłuszne

i które chętnie się myje.

Tutaj na ziemi — jak zejdzie z nieba

Ma pracy ogromnie dużo,

Toteż aż sapie, ociera czoło,

Tak to się zmęczył podróżą!

Musi pamiętać o wszystkich
dzieciach

Tych rozsypanych po świecie,

A dawniej myślał: "Puź to
chłopców?"

Ile dziewczynek w powiecie?"

Jan Kaspróvicz

Przy wigilijnym stole

Przy wigilijnym stole,
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości jest poczęty.

Że, jako mówi wam wszystkim
dawne, odwieczne orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w naszym domu zasiędzie.

Sercem Go przyjąć gorącym,
Naścieżaj otworzyć wrota —
Oto, co czynić wam każe
Miłość, największa cnota.

📖 Czytamy po polsku

Эта страничка для тех, кто делает первые шаги в изучении польского языка и истории Польши. В помощь им мы публикуем два параллельных текста — на русском и польском языках.

Мы — поляки. Страна, в которой мы живем, это Польша. В ней мы родились, а родители научили нас разговаривать по-польски. Польский — наш родной язык. Мы все, поляки, живущие в Польше, составляем польский народ. Много поляков живёт за границей, в разных странах мира. Они — наши братья, они тоже принадлежат к польскому народу.

От древних времен польский народ, поселившийся в своей стране, имел власть, которая управляла им и заботилась о его благе и целостности. Народ, который имеет свою страну и власть, образует государство. Польша спокон веку государством и играла в Европе значительную роль.

Каждому из нас интересно, кем были его предки, чего достигли и какие были их судьбы. Так же и любой народ стремится знать, какое было его начало и какие веки были на их пути от начала своего существования до наших дней. Также и мы, поляки, хотим знать наше прошлое, то есть нашу историю.

Dla tych, którzy robią swoje pierwsze kroki y uczeniu się języka polskiego oraz historii Polski. Życzymy im skutecznego nauczania.

Jesteśmy polakami. Kraj, w którym żyjemy, to Polska, nasza ojczyzna. Urodziliśmy się w nim, a rodzice nauczyli nas mówić po polsku. Polscy Polacy mieszkają w Polsce, stanowimy naród polski. Wielu Polaków mieszka za granicą, w różnych krajach świata. Są to nasi bracia; oni też należą do narodu polskiego.

Od pradawnych czasów naród polski, osiadły we własnym kraju, miał władzę, która sprawowała rządy i dbała o jego dobro i całość. Naród, który ma własny kraj i władzę, tworzy państwo. Polska od wieków była państwem i odgrywała w Europie znaczną rolę.

Każdy z nas jest ciekaw, kim byli jego przodkowie, czego dokonali i jakie były ich losy. Podobnie każdy naród pragnie wiedzieć, jakie były jego początki i jakie przechodził koleje od zarania swego istnienia aż do chwili obecnej. Także my, Polaci, chcemy znać naszą przeszłość, czyli naszą historię.

Historia Polski jest znana z dawnych dokumentów, kronik i prac historycznych. Uczni historycy coraz dokładniej badają i poznają przeszłość naszego narodu i państwa. Naród polski istniał już znacznie wcześniej nim powstały dokumenty pisane. Te pradawne dzieje pomagają historykom wyświetlić inni uczeni: archeolodzy, którzy badają pozostałości osiedli, budowli, narzędzi i innych przedmiotów, antropolodzy, zajmujący się pochodzeniem i fizycznym typem ludzi dzisiejszych i w dawnych wiekach. Historykom pomagają również językoznawcy, którzy śledzą pokrewieństwa języków i ich zmiany w biegu dziejów.

Zanim powstała naukowa historia i inne związane z nią nauki, wśród ludu żyła pamięć o ważnych wydarzeniach i wybitnych postaciach. Krążyły o nich opowiadania, które wystawiały ich czyny i zasługi. Tak powstawały podania i legendy. Z biegiem czasu zmieniały się one i stawały podobne do opowieści bajecznych. Książka, którą macie przed sobą, opowiada o dziejach narodu i państwa polskiego. Opowieść historyczną poprzedzają jednak, a częściowo przeplatają się z nią, najbardziej znane podania i legendy, bo szanować i kochać powinniśmy wszystko to, co polski lud tworzył przed wieki.

Do tego, jak vznikła naučna historia i drugie związane z ney nauki, среди людей жила память о важных событиях, выдающихся личностях. Ходили о них рассказы, которые прославляли их подвиги и заслуги. Так возникли предания и легенды. С течением времени они менялись и становились похожими на сказки.

Книжка, которую имеет перед собой, рассказывает об истории народа и государства польского. Историческое повествование, однако, опережает а частично и переплетается в ней, с наиболее известными сказаниями и легендами, поскольку уважать и любить мы должны все то, что польский народ творил в течение веков.

Моему внуку –

Петру Сохачкину

Текст, предложенный вам, взят от Stanisława Marciniaka.

Memu wnukowi –
Piotrkowi Sochackiemu.

из книги "Historia dla Piotrka"

Marylę Wereszczakównę, którą rodzice, nie zgadzając się na małżeństwo z ubogim studentem, wydali za mąż za hrabiego. Rozpach Adama znalazła swój wyraz w jego młodzieńczych utworach. W 1819 r., po ukończeniu studiów, rozpoczął pracę nauczyciela w szkole średniej w Kownie. W tym okresie powstały: *Ballady i romanse*, *Oda do młodości*, *Grażyna*, *Dziady* cz. II i IV.

W 1823 r. Mickiewicz wraz z przyjaciółmi z Towarzystwa Filomatów został uwięziony w Wilnie, a następnie zesłany do Rosji. Przebywał w Petersburgu, gdzie zaprzyjaźnił się z Aleksandrem Puszkinem, największym poetą rosyjskim, później w Odessie i na Krymie. W tym okresie napisał *Konrada Wallenroda* oraz *Sonetu krymskie* i *Sonetu odeskie*.

Po czterech latach pobytu w Rosji Mickiewicz wyjechał do Niemiec. Nowy okres swego życia rozpoczął licznymi podróżami (Niemcy, Czechy, Szwajcaria, Włochy, Francja).

Na wieść o wybuchu powstania listopadowego w 1830 r., po długich staraniach, z fałszywym paszportem przedostał się do Księstwa Poznańskiego. Niestety, było już za późno, bo powstanie upadło. Spotkania z powstańcami natchnęły go do napisania III części *Dziadów*.

Podczas pobytu w Paryżu Mickiewicz napisał wierszem i wydał w 1834 r. *Pana Tadeusza*, wielką opowieść o życiu szlachty polskiej na tle wydarzeń historycznych 1811 - 1812 r. Zamieścił w niej wspomnienie przemarszu wojsk napoleońskich na Moskwę, z którymi Polacy wiązali wielkie nadzieje.

W 1838 r. Mickiewicz wyjechał do Szwajcarii, gdzie był wykładowcą literatury łacińskiej na Uniwersytecie w Lozannie. W rok później objął katedrę literatur słowiańskich w Collège de France w Paryżu.

W czasie Wiosny Ludów (1848 - 1849) udał się do Włoch, aby utworzyć u boku Włoch Legion polski do walki z Austrią.

W 1852 r. pojechał do Turcji do Konstantynopola, żeby zorganizować Legion polski do walki z Rosją carską. Tam w 1855 r. zmarł. Zwłoki jego sprowadzono do kraju w 1890 r. i złożono na Wawelu.

Adam Mickiewicz był największym poetą polskim. Jego utwory, głęboko patriotyczne, wzruszały pięknym słowem, pokazywały najważniejsze sprawy narodu polskiego wszystkim narodom Europy. Patriotyzm poety przejawiał się również w czynnej walce w czasie Wiosny Ludów. Mickiewicz cieszył się uznaniem najwybitniejszych pisarzy tej epoki, wielką sławą wśród wielu narodów, szczególnie słowiańskich.

Według "Poradnika
Metodycznego"

Heleny Metery

***

Jadwiga Hockuba

Wigilia

Ta pierwsza gwiazda,
co złotym światłem płonie,
jest małym pajaczkim
zawieszonym przez noc.

Patrz –
spuszcza się prosto
w nasze dłonie!
Zawiesimy ją na choince,
niech przynosi szczęście

na ten nowy rok.

A teraz
czeka na nas stół,
nakryty obrusem świeczym,
i skrzypią krzesła niecierpliwie –
już czas,
już czas,
siadajcie do wieczerzy.

A na stole
barszcz, chleb i ryba.
Nad oplatkiem białym,
naszej mamy ciepły uśmiech.
Szkoła, że nie wszyscy są z nami,
że jedno miejsce puste.

***

Rok – nieujebność,

przelnaczerzanna sudyбой

Русь моя

Ах, ты Русь моя
Голь голодная,
Русь обильная,
Плодородная.
Расотпал тебя
Кат безжалостный
И унивил тебя
Ниже никакого.
Где же видано –
Ты, великая,
Стала ницею
И безликою.
С рукой сильною,
Но протянутой –
Пошла, милая,
Теперь по миру.
Кто довел тебя
До беды такой?
Кто согнул тебя
Несгибаему?
Встань! О Русь моя,
Встань и выпрямись!
На сынов своих
Смело обопришь.
Покажи свою
Силу сильную,
Богатырскую грудь
Исполинскую!
Ты открой глава
И взгляни вокруг,
Разберись сама,
Кто твой враг – кто друг.
Метлой русскою
Нечисть вымети,
Дуракам не дай
Себя силовать.
Мы построим живню
Подстать Русскому,
Заживем мы так,
Что на диво всем.
Дружным обществом
Равгуляемся,
Повавидует
Нам Европа вся!

Леонид Борковский
1997

***

Редакционная коллегия:

А. А. Боголюбов, М. И. Завадская, Л. И.
Колпакова, А. С. Рудой